

МОЖЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В СИСТЕМІ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Сьогодні штучний інтелект (ШІ) набуває все більшої популярності завдяки його швидкості й зручності. Штучний інтелект відкриває багато можливостей для сфери освіти. Однак зараз фахівці вважають, що на цьому етапі розвитку ШІ не замінить людського мозку та людських взаємин, тому рекомендують спиратися на нього не повністю та критично оцінювати інформацію, яку він надає.

Вважається, що ШІ має потенціал трансформувати освіту шляхом оптимізації процесів викладання та навчання за допомогою персоналізованих алгоритмів навчання. Визначаючи сильні та слабкі сторони кожного студента, ШІ може адаптувати навчальні матеріали відповідно до індивідуальних потреб. Досвід віртуальної реальності можна створити, не виходячи з аудиторії, щоб поспілкуватися зі студентами з далеких країн або продемонструвати історичні місця, це забезпечує учням інтерактивне навчальне середовище, яке покращує розуміння навчального матеріалу [1].

Зараз в Україні вже є певний практичний досвід використання ШІ як у начальній так і у вищій освіті. Це дає змогу узагальнити цей досвід та зробити певні висновки.

Огляд інформаційних джерел дає можливість визначити основні переваги використання ШІ в освіті [1, 2, 3, 4, 5]:

- персоналізоване навчання. Системи на основі штучного інтелекту можуть генерувати індивідуальні плани зайнять і оцінювання для кожного студента на основі його унікальних здібностей до навчання та потреб. Це гарантує, що студенти отримають оптимізований досвід навчання, що призводить до більшої залученості та кращої продуктивності;

- ШІ може забезпечити кращий доступ до навчання для студентів з особливими потребами. Завдяки інтелектуальним системам навчання пристрої на базі штучного інтелекту можуть визначати сфери, де студентові потрібна додаткова підтримка, і відповідним чином надавати індивідуальні вказівки;

- ШІ дозволяє оцінювати вирішення проблем у реальному часі. Викладачі можуть використовувати цю технологію, щоб

відстежувати, наскільки добре їхні студенти розуміють матеріал лекції, відстежуючи індивідуальний прогрес протягом заняття чи курсу. Роблячи це, вони дізнаються про сфери, які потребують більшої уваги, і таким чином пропонують конкретні рішення;

– III легко дозволяє гейміфікувати навчання. Як впливає з назви, це перетворює навчальну діяльність на гру. Викладачі можуть створювати ігри, які адаптуються до темпу навчання кожного студента та забезпечують миттєвий зворотній зв'язок. Зрештою, йдеться про створення більш зацікавленого навчального середовища;

– зменшення адміністративного тягаря. Інструменти штучного інтелекту можуть автоматизувати багато повторюваних завдань, які з'їдають час викладача. Завдяки штучному інтелекту викладачі легше справляються з паперовою роботою та кулуарними справами і отримують, таким чином, підтримку, необхідну для того, щоб викладати на занятті якнайкраще;

– створення інтелектуального контенту. Інструменти штучного інтелекту можуть аналізувати потреби навчальної програми та пропонувати відповідні заходи. Ці інструменти також дозволяють створювати базові вікторини, інтерактивні вправи та інші корисні мультимедійні ресурси. Автоматизуючи ці процеси, штучний інтелект може дозволити викладачам більше зосередитися на викладанні і менше – на підготовці матеріалів. Це робить навчальний процес більш насиченим і цікавим для студентів.

Одночасно, інтеграція штучного інтелекту в освіту породила різні виклики та занепокоєння. Порушення конфіденційності є одним із основних ризиків – студенти та викладачі можуть негативно ставитися до систем III. Тому необхідно вжити заходів для забезпечення безпеки даних, використовуючи переваги технології [6].

Іншою важливою проблемою є доступність інструментів і платформ на основі III. Щоб зробити технології інклюзивними, необхідно надати рівні можливості незалежно від соціально-економічного статусу чи місця розташування. Проте існує занепокоєння щодо того, що штучний інтелект закріпить існуючі упередження та дискримінацію в освіті. В основному це відбувається з персоналізованими навчальними матеріалами, які можуть зміцнювати цінності, пов'язані з культурами чи етнічними групами, навмисно чи ні. Також його впровадження та використання супроводжується етичними проблемами. Ці проблеми включають конфіденційність і стеження, упередженість і дискримінацію, а також роль людського судження. Оскільки штучний інтелект стає все більш

поширеним у системах освіти в усьому світі, важливо навчати викладачів і студентів цим етичним міркуванням [1].

Ще однією серйозною проблемою ШІ є проблема плагіату. Це відбувається тому, що ШІ може генерувати текст, надто схожий на наявні джерела, іноді без належних посилань, і саме це призводить до ненавмисного плагіату чужої роботи. ШІ також не є абсолютно досконалим і може створювати неточну або неправдиву інформацію. Він генерує відповіді на основі підказок, і іноді надає перевагу підказці, а не точності. Ось чому обов'язково потрібно перевіряти контент, згенерований штучним інтелектом, на достовірність щоб переконатися, що він правильний і надійний [3].

Отже, штучний інтелект – це необхідна для сьогодення технологія, яка розвивається та набуває більшої популярності. Тому слід її вивчати та розуміти, як правильно її використовувати, щоб спростувати своє життя і не гаяти часу на технічні речі.

Потрібно пам'ятати, що штучний інтелект не досконалий, тому варто перевіряти надану ним інформацію, бути обережними з авторським правом та використанням персональних даних.

Література:

1. Arie Zilberman. Як ШІ впливає на систему освіти. [Електронний ресурс]. URL: <https://www.facerua.com/iak-shi-vplivaie-na-sistiemu-osviti/>
2. Крістіан Перрі. Переваги штучного інтелекту в освіті: Як штучний інтелект трансформує школи. [Електронний ресурс]. URL: <https://undetectedtable.ai/blog/uk/perevaigi-ai-v-osviti/>
3. Крістіан Перрі. 7 порад, як вчителям використовувати штучний інтелект у класі. [Електронний ресурс] URL: <https://undetectedtable.ai/blog/uk/ai-v-klasaх/>
4. Перспективи використання штучного інтелекту в шкільній освіті. [Електронний ресурс]. URL: <https://naurok.com.ua/post/perspektivi-vikoristannya-shtuchnogo-intelektu-v-shkilniy-osviti>
5. Освіта нового покоління: ТОП-5 можливостей ШІ. [Електронний ресурс] URL: <https://naurok.com.ua/post/osvita-novogo-pokolinnya-top-5-mozhливостей-shi>
6. Як правильно користуватися штучним інтелектом: правила та виклики. [Електронний ресурс]. URL: <https://suspilne.media/culture/819083-ak-pravilno-koristuvatisa-stucnim-intelektom-pravila-ta-vikliki/>